

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΤΑΞΗ: Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ: Κεφάλαια: 2,3,4,5,7

ΟΜΑΔΑ Α

Στις προτάσεις από 1 μέχρι και 5 να γράψετε τον αριθμό της καθεμίας και δίπλα σε κάθε αριθμό την ένδειξη ΣΩΣΤΟ, αν η πρόταση είναι σωστή, ή ΛΑΘΟΣ, αν η πρόταση είναι λανθασμένη. [Μονάδες 15]

A.1. Η ζήτηση ενός αγαθού X μεταβάλλεται προς την ίδια κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής του υποκατάστατου αγαθού Y (ceteris paribus). [Μονάδες 3]

A.2. Όταν το οριακό προϊόν (MP) είναι μεγαλύτερο από το μέσο προϊόν (AP), τότε το μέσο προϊόν (AP) μειώνεται με την αύξηση της εργασίας. [Μονάδες 3]

A.3. Ο νόμος της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης ισχύει επειδή μεταβάλλονται οι αναλογίες που υπάρχουν κάθε φορά ανάμεσα στους σταθερούς και στους μεταβλητούς συντελεστές. [Μονάδες 3]

A.4. Μια αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων που προσφέρουν ένα προϊόν και μια ευνοϊκή μεταβολή στις προτιμήσεις των καταναλωτών για το προϊόν αυτό, είναι δυνατόν να μη μεταβάλουν την ποσότητα ισορροπίας. [Μονάδες 3]

A.5. Το σφάλμα σύνθεσης συμβαίνει όταν δεχόμαστε ότι εκείνο το οποίο ισχύει για τα άτομα ισχύει αναγκαστικά και για το σύνολο της οικονομίας. [Μονάδες 3]

Για τις προτάσεις 6 και 7 να γράψετε τον αριθμό της πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση. [Μονάδες 10]

A.6. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή (E_D) ενός αγαθού είναι ίση με $-0,4$. Αν η τιμή του αγαθού αυξηθεί κατά 20% (*ceteris paribus*), τότε η συνολική δαπάνη για το αγαθό αυτό:

- α. Θα αυξηθεί 12%.
- β. Θα μειωθεί 8%.
- γ. Θα αυξηθεί 10,4%.
- δ. θα αυξηθεί κατά ένα διαφορετικό ποσοστό από όλα τα παραπάνω. [Μονάδες 5]

A.7. Αν η καμπύλη προσφοράς είναι τελείως ανελαστική τότε η αύξηση της ζήτησης, με σταθερή την προσφορά, θα οδηγήσει σε:

- α. αύξηση της τιμής και της ποσότητας ισορροπίας.
- β. αύξηση της τιμής ισορροπίας αλλά η ποσότητα ισορροπίας θα παραμείνει σταθερή.
- γ. αύξηση της τιμής ισορροπίας και μείωση της ποσότητας ισορροπίας.
- δ. όλα τα παραπάνω είναι πιθανά. [Μονάδες 5]

ΟΜΑΔΑ Β

Να περιγράψετε, με τη βοήθεια διαγράμματος που θα σχεδιάσετε [Μονάδες 5], τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζουν την προσφορά ενός αγαθού οι παρακάτω προσδιοριστικοί παράγοντες (*ceteris paribus*):

- α. οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών [Μονάδες 7]
- β. η τεχνολογία παραγωγής [Μονάδες 5]
- γ. οι καιρικές συνθήκες [Μονάδες 4]
- δ. ο αριθμός των επιχειρήσεων [Μονάδες 4]

Στην παραπάνω περιγραφή να χρησιμοποιηθεί το ίδιο διάγραμμα για όλες τις περιπτώσεις. [Μονάδες 25]

ΟΜΑΔΑ Γ

Σε μια οικονομία στη διάρκεια του 2020 παράγεται ένα μόνο τελικό αγαθό σύμφωνα με τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα.

Στάδια παραγωγής	Τιμή (P) (σε €)	Ποσότητα (Q)	Αξία Πώλησης	Προστιθέμενη Αξία
Στάδιο 1	2		300	
Στάδιο 2		200		700
Στάδιο 3	10	200		

Γ.1. Να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα και να υπολογίσετε το ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές της χώρας για το 2020 με τη μέθοδο της προστιθέμενης αξίας. [Μονάδες 3]

Στη συνέχεια δίνεται ο παρακάτω πίνακας με στοιχεία της οικονομίας που αφορούν το ίδιο τελικό αγαθό για τα έτη 2020, 2021, 2022.

Έτος	Τιμή (P) (σε €)	Ποσότητα (Q)	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τρέχουσες τιμές (σε €)	ΔΤ (%)	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε σταθερές τιμές (σε €)
2020					
2021		220	2.420	110	
2022	12,1				2.500

Γ.2. Να συμπληρωθούν τα κενά του πίνακα με βάση τα παρακάτω δεδομένα. Ως έτος βάσης θεωρείται το 2020.

Ο ΔΤ του 2022 αυξήθηκε κατά 10% σε σχέση με τον ΔΤ του 2021. [Μονάδες 10]

Γ.3. Να υπολογιστεί το ΑΕΠ του 2022 σε σταθερές τιμές έτους 2021. [Μονάδες 4]

Γ.4. Να υπολογιστεί η μεταβολή του ονομαστικού ΑΕΠ μεταξύ των ετών 2021 και 2022. [Μονάδες 2]

Γ.5. Να υπολογιστεί η ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ μεταξύ των ετών 2021 και 2022 σε σταθερές τιμές του 2020 και του 2021. Τι παρατηρείτε; Δικαιολογήστε την απάντησή σας. [Μονάδες 6]

Οι υπολογισμοί να γίνουν με ακρίβεια 1 δεκαδικού ψηφίου όπου είναι απαραίτητο.

ΟΜΑΔΑ Δ

Παρακάτω περιγράφονται τα δεδομένα παραγωγής και κόστους μιας επιχείρησης «Κ» που παράγει μόνο το προϊόν Χ. Αν απασχολήσει 3 εργαζόμενους παράγει 90 μονάδες προϊόντος και έχει μέσο μεταβλητό κόστος (ΑVC) 50 ευρώ και οριακό κόστος (MC) 37,5 ευρώ. Αν απασχολήσει 4 εργαζόμενους το μέσο προϊόν της εργασίας (AP) γίνεται μέγιστο ενώ αν απασχολήσει 5 εργαζόμενους η παραγωγή της αυξάνεται, σε σχέση με τους 4 εργαζόμενους, κατά 25 ακόμα μονάδες. Τέλος, αν η επιχείρηση απασχολήσει 6 εργαζόμενους παράγει 165 μονάδες ενώ το μεταβλητό κόστος ανά μονάδα προϊόντος (ΑVC) και το οριακό κόστος (MC) της θα διαμορφωθούν σε 54,54 και 75 ευρώ αντίστοιχα.

Δ.1. α) Να υπολογιστεί το μεταβλητό κόστος (VC) της επιχείρησης όταν παράγει 90 μονάδες προϊόντος. [Μονάδα 1]

β) Να υπολογιστεί η αμοιβή της εργασίας (W), αν η εργασία είναι ο μοναδικός μεταβλητός συντελεστής. [Μονάδες 2]

γ) Να υπολογιστεί η ποσότητα (Q) που θα παράγει η επιχείρηση αν απασχολήσει 4 εργαζόμενους. [Μονάδες 2]

Δ.2. Να κατασκευαστεί ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης «Κ». [Μονάδες 7]

Δ.3. Το αγαθό X παράγεται από άγνωστο αριθμό πανομοιότυπων επιχειρήσεων. Αν η τιμή ισορροπίας στην αγορά του αγαθού X είναι 60 ευρώ και η συνάρτηση αγοραίας ζήτησης είναι $Q_D=6.400-10P$,

α) να υπολογιστεί ο συνολικός αριθμός επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά του αγαθού X. **[Μονάδες 3]**

β) να κατασκευαστεί ο πίνακας αγοραίας προσφοράς για το αγαθό X. **[Μονάδα 2]**

Δ.4. Λόγω ευνοϊκής μεταβολής των προτιμήσεων των καταναλωτών, η νέα συνάρτηση ζήτησης του αγαθού X διαμορφώνεται σε $Q_{D'}=8.100-10P$. Το κράτος δεν επιθυμεί την αύξηση της τιμής του αγαθού X στην αγορά και ορίζει την αρχική τιμή ισορροπίας ως ανώτατη τιμή.

α) να υπολογιστεί το έλλειμμα που θα δημιουργηθεί στην αγορά μετά την επιβολή της ανώτατης τιμής (P_A) **[Μονάδες 2]**

β) να υπολογιστεί η μέγιστη παράνομη τιμή που μπορεί να διαμορφωθεί στην αγορά του αγαθού εξαιτίας της κρατικής παρέμβασης. **[Μονάδες 2]**

Δ.5. Αν το κράτος μέσω αυστηρού ελέγχου αποτρέψει τη δημιουργία μαύρης αγοράς, να υπολογιστεί το οικονομικό αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημία) της επιχείρησης “Κ” στην ανώτατη τιμή αν το σταθερό κόστος της επιχείρησης είναι ίσο με 600 ευρώ.

[Μονάδες 4]

** Το παρόν κριτήριο εξέτασης συντάχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Οικονομίας του Φροντιστηρίου «Αξία» και αποτελεί πνευματική τους ιδιοκτησία. Η χρήση του εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από τον Νόμο κυρώσεις.*